

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tietyjä kalastustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista kaudeksi 2021–2023 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/1706 muuttamisesta (*unionin autonomiset tariffikiintiöt; kalastustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 31 päivänä elokuuta 2022 tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tietyjä kalastustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista kaudeksi 2021–2023 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/1706 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 29.9.2022

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

Eritysasiantuntija Upi Talsi

EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYJÄ KALASTUSTUOTTEITA KOSKEVIEN UNIONIN AUTONOMISTEN TARIFFIKIINTIÖIDEN AVAAMISESTA JA HALLINNOINNISTA KAUDEKSI 2021–2023 ANNETUN NEUVOSTON ASETUKSEN (EU) 2020/1706 MUUTTAMISESTA**1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet**

Euroopan komissio on 31 päivänä elokuuta 2022 antanut otsikoissa mainitun ehdotuksen (COM(2022) 429 final).

Neuvoston asetus (EU) 2020/1706, jolla avattiin tiettyjä kalastustuotteita koskevat unionin autonomiset tariffikiintiöt ja säädettiin niiden hallinnoinnista vuosina 2021–2023, hyväksyttiin 13.11.2020 (U 44/2020 vp). Asetuksen tavoitteena on turvata unionin jalostusalan kilpailukyky ja välttää unionin kalastustuotteiden tuotannon vaarantuminen takaamalla jalostusosalalle kalastustuotteiden riittävä tarjonta. Tätä varten asetuksella alennetaan tuontitulleja tai suspendoidaan (poistetaan) ne joidenkin kalastustuotteiden osalta asianmukaisen suuruisen tariffikiintiöiden puitteissa. Asetuksessa myös määritellään jalostustoimet (”riittävän valmistuksen ehto”), joiden yhteydessä tariffikiintiöitä voidaan käyttää, ja jalostustoimet, joiden yhteydessä tariffikiintiöitä ei voida käyttää.

Asetusta (EU) 2020/1706 muutettiin 19. heinäkuuta 2021 lisäämällä siihen uusia autonomisia kiintiöitä, koska Norjan kuningaskunnan ja Islannin kanssa tehtyjen tiettyjen kalojen ja kalastustuotteiden kiintiöitä koskevien kahdenvälisten pöytäkirjojen voimassaolo päättyi (U 34/2021 vp). Näiden uusien autonomisten kiintiöiden voimassaolo päättyy 31. lokakuuta 2022. Koska neuvotteluja uusista kahdenvälisistä pöytäkirjoista ei saada päätökseen ennen kyseistä päivämäärää, unionissa jalostettavaksi tarkoitetuista tullittomista kalastustuotteista voidaan olettaa syntyvän pulaa. Sen vuoksi on tarpeen jatkaa kiintiöiden voimassaoloa asetuksen (EU) 2020/1706 soveltamisen päättymiseen saakka.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Tariffikiintiöt ovat EU:n yksipuolisesti myöntämiä. Unionin tullikodeksin ((EU) N:o 952/2013) täytäntöönpanoasetuksessa ((EU) 2015/2447) säädetään tariffikiintiöiden hallinnointijärjestelmästä. Kiintiöt jaetaan tulli-ilmoitusten hyväksymispäivän mukaisessa järjestyksessä. Tariffikiintiöiden käyttöön sovelletaan unionin tullikodeksin 254 artiklan mukaista tietyn käytötarkoituksen menettelyn tullivalvontaa.

Asetusehdotuksen liitteessä määritellään kunkin tuotteen kohdalla vuosittainen kiintiömäärä sekä ajanjakso, jolloin tuontitullit poistettaisiin tai alennettaisiin vuosittaisen kiintiömäärän puitteissa.

Neuvoston asetus on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä. Ehdotuksen liitteessä luetellut tariffikiintiöt olisivat kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden tuojien käytettävissä.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määräenemmistöllä. Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan, joten toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

Valittu toimintatapa on oikeasuhteinen, koska kunkin tuotteen osalta sallitaan vain rajoitettu määrä ottaen huomioon käyttöaste, tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n tuottajien ja EU:n ulkopuolisten tuottajien välillä, lisäarvo ja muut voimassa olevat kauppaetuudet.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Vaikutustenarviointia ei ole tehty. Ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa voimassa olevaa säädöstä, jonka voimassaolo päättyy vuoden 2023 lopussa. Sen vuoksi vaikutustenarviointia ei tarvittaisi.

Ehdotuksella on talousarviovaikutuksia EU:n tuloihin, sillä sen myötä menetetään tullimaksuja, jotka olisi kannettu tuontituotteista. Arvoitu tulonmenetys olisi enintään noin 10 miljoonaa euroa 14 kuukauden aikana. Jäsenvaltio saa pitää 25 prosenttia tulleista kantopalkkiona.

5 Ahvenanmaan toimivalta

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Myös Tulliin on oltu valmisteluvaiheessa yhteydessä. Ehdotuksella jatkettaisiin 19.7.2021 annettua asetusta, jota koskevaan ehdotukseen valtioneuvoston kanta on koordinoitu 29.–30.6.2021 EU17 (kalastus) jaostossa kirjallisessa menettelyssä. Koska ehdotuksessa ei ole uutta sisältöä ja aiemman käsittelyn mukaan ehdotus oli Suomen kannalta hyväksyttävissä, asiaa ei sen kiireellisyyden johdosta ole uudestaan koordinoitu jaostossa.

Ehdotus on esitelty neuvoston kalastuspolitiikan työryhmässä 8.9.2022. Suomi piti ehdotusta hyvänä mutta jätti tarkasteluvarauman.

Asetusta sovellettaisiin 1.11.2022 alkaen.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.